

2022-02-17
I2022/00398**Infrastrukturdepartementet**

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att fördjupa analysen kring förutsättningar för ett genomförande av åtgärder i transportinfrastrukturen i Norrbottens och Västerbottens län

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att fördjupa analysen av förutsättningarna för ett genomförande av åtgärder i transportinfrastrukturen i Norrbottens och Västerbottens län i enlighet med de rekommendationer som Trafikverket lämnat i redovisningen av uppdraget att analysera behovet av åtgärder i transportinfrastrukturen med anledning av större företags-etableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län (I2021/02468).

Uppdraget syftar framför allt till att fördjupa analysen av vilka förutsättningar och möjligheter som finns för genomförande av de finansieringslösningar som Trafikverket föreslagit. Analysen ska inkludera förutsättningar för, och konsekvenser – för bl.a. transportpolitisk måluppfyllelse inkl. åtgärdernas bedömda samhällsekonomiska effektivitet – av, olika finansieringslösningar som medfinansiering i form av olika typer av brukaravgifter samt direkt medfinansiering. I analysen av finansieringslösningar ingår också att analysera förutsättningarna för att genomföra dessa utifrån bestämmelser om statsstöd. Därutöver ingår i uppdraget att lämna bedömningar av hur stor del av åtgärderna som är möjliga att genomföra inom, respektive efter, planperioden 2022-2033, givet att finansiering finns tillgänglig. I uppdraget ingår dessutom att identifiera eventuella behov av ytterligare utredning.

Regeringen anser att det är fortsatt viktigt att Sverige aktivt främjar ett sökande av finansierande stöd från EU-budgeten. Trafikverkets förslag till

finansiering får dock inte förutsätta finansiering från EU-budgeten då ansökningar om sådana medel är en fråga för regeringen.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 18 mars 2022.

Skälen för regeringens beslut

Hela Sverige ska ges goda förutsättningar att växa, leva och utvecklas och transportsystemet är en viktig förutsättning för det. Transportinfrastrukturen har en stor betydelse för medborgare och näringsliv, arbetsmarknad och sysselsättning, bostadsförsörjning samt regional tillväxt och utveckling i hela landet. Sverige är ett exportberoende industriland och transportsystemet är en viktig del i att Sverige ska kunna fortsätta att utvecklas med stark konkurrenskraft och långsiktigt hållbar tillväxt.

Transportsystemet och transportinfrastrukturen ska utvecklas så att de transportpolitiska målen nås. Klimatomställningen ska genomsyra politiken och klimatmålen ska nås (prop. 2020/21:151).

För att nå klimatmålen kommer det utöver en effektivisering av transporterna att krävas dels en omfattande elektrifiering av transportsystemet, dels en övergång till användning av hållbara förnybara drivmedel. Förutsättningar behöver skapas för en snabb elektrifiering av transporter och överflyttning av transporter till energi- och climateffektiva transportsätt.

För närvarande pågår eller planeras flera mycket stora företagsetableringar, expansioner och samhällsomvandling som kan spela en viktig roll för omställning och sysselsättning. Flera av dessa etableringar och expansioner sker i Norrbottens och Västerbottens län. Dessa industriinvesteringar drivs fram i ett högt tempo och några exempel är Hybrit Development AB, Northvolt AB, H2 GSAB (H2 Green Steel), Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags omvandlingsplan, och utvecklingen av Boliden Aktiebolags återvinningsanläggning i Rönnskär. Utvecklingen väntas dessutom leda till många andra etableringar och verksamheter.

Regeringen har tidigare utsett en samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten. I samordnarens uppdrag ingår att främja koordineringen av arbetet med insatser av betydelse för större

företagsetableringar och företagsexpansioner i de båda länen. Uppdraget fokuserar på de områden där störst behov av samordning finns baserat på utmaningarna i respektive fall. Det kan exempelvis gälla frågor kopplade till kompetensförsörjning, infrastruktur och bostäder. Samordnarens uppdrag ska slutredovisas till regeringen senast den 30 november 2022.

De företagsetableringar och företagsexpansioner som genomförs eller planeras kommer att generera nya och utvecklade logistikupplägg och resmönster vilket kan ställa nya krav på transportinfrastrukturen. Regeringen gav därför i september 2021 Trafikverket i uppdrag att analysera behovet av infrastrukturåtgärder i transportinfrastrukturen med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län (I2021/02468). Trafikverket redovisade uppdraget den 30 november 2021. I sin redovisning lämnar Trafikverket rekommendationer kring åtgärder som myndigheten bedömt är mest angelägna att genomföra i närtid för att möta de ökade transportflöden av gods och resande som blir en följd av de etableringar de analyserat. Trafikverket redovisar samtidigt att olika finansieringslösningar, som medfinansiering i form av olika typer av brukaravgifter samt direkt medfinansiering från externa aktörer, fortsatt måste analyseras och prövas då detta inte rymts inom den tid myndigheten hade till sitt förfogande för genomförande av uppdraget.

Mot denna bakgrund ser regeringen ett behov av att fördjupa analysen av förutsättningarna för ett genomförande av angelägna åtgärder i transportinfrastrukturen i norra Sverige med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Anna Johansson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, K, SFÖ och SPN

Miljödepartementet/KL och ME

Näringsdepartementet/BI, BSÄ, MK och RTL

Arbetsmarknadsdepartementet/A

Infrastrukturdepartementet/EE, TM och US

Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsen Norrbotten